

СУХОРУКОВА А. Л. (УКРАЇНА, МИКОЛАЇВ)

ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Миколаївський національний аграрний університет

54000, вул. Георгія Гонгадзе, 9, Миколаїв, Україна; a.l.sukhorukova83@gmail.com

Abstract. The current state of environmental management at domestic production enterprises is characterized. The problems of implementing environmental management at the production enterprises of Ukraine have been studied. The reasons for the introduction of an integrated system of ecologically oriented management at domestic production enterprises are outlined, which will contribute to the saving of production costs and resources as a result of the rationalization of the consumption of raw materials, water, energy, the improvement of product quality, the expansion of product sales markets and the attraction of new consumers through the production of environmentally safe goods, access to a new level of technological development and innovation through technological renewal of production processes.

Сучасна екологічна ситуація і тенденції її зміни, перш за все, визначаються промисловим виробництвом і господарською діяльністю загалом. Незважаючи на окремі успіхи, загальний стан довкілля продовжує погіршуватися, що сприяє загостренню екологічної кризи. Поглиблення трансформаційних перетворень у сфері природокористування потребує пошуку нових підходів до вирішення екологічних проблем під час виробничо-господарської діяльності підприємства. Одним з альтернативних варіантів є екологічний менеджмент, який сприяє оперативному управлінню процесами використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища.

В Україні існують передумови для формування інтегрованої системи екологічного менеджменту, що підтверджується існуючими нормативно-правовими документами стосовно питань охорони навколишнього природного середовища. Але, на жаль, спостерігається тенденція, коли виробничі підприємства неохоче запроваджують систему екологічного менеджменту, тому що не вбачають значних переваг від реалізації екологічно орієнтованої стратегії діяльності [3]. Своєю чергою, відсутність екологічного менеджменту на підприємствах негативно впливає на навколишнє середовище країни.

Головною характеристикою екологічно орієнтованого управління на виробничих підприємствах має страти першочерговість і пріоритет охорони навколишнього середовища, запобігання антропогенного впливу на збереження екологічного балансу. Екологічні цілі, завдання, переваги споживачів мають враховуватися при розробці виробничих планів, планів постачання та реалізації готової продукції.

Кожному виробничому підприємству слід формувати свою концепцію «екологічно зорієнтованого управління», яка має враховувати екологічний (передбачає мінімізацію використання природних ресурсів та навантаження на навколишнє природне середовище), соціальний (передбачає забезпечення легітимності діяльності підприємства з боку різних суспільних груп), політичний і ринковий аспекти.

Формування системи екологічного менеджменту на підприємствах повинне передбачати впровадження природоохоронних і енергозберігаючих технологій, що зробить виробництво екологічно вигідним, екологічно безпечним та соціально необхідним.

Процес розвитку екологічного менеджменту на виробничих вітчизняних підприємствах має відбуватись послідовно, рівномірно та постійно на основі використання сучасних методів, підходів та інструментів управління. Оптимізація технологічних процесів одночасно зі скороченням втрат у кінцевому рахунку приведе до отримання економічного ефекту і зниження негативного впливу на довкілля.

Упровадження інтегрованої системи екологічно орієнтованого управління на промислових підприємствах сприятиме: економії виробничих витрат і ресурсів; поліпшенню якості продукції; розширенню ринків збуту продукції і привабливості нових споживачів; виходу на новий рівень технологічного розвитку та інновацій шляхом технологічного оновлення виробничих процесів.

Таким чином, на сьогоднішній день, виникає потреба в активізації процесів запровадження екологічного менеджменту на вітчизняних підприємствах через імплементацію системи дієвих міжнародних екологічних стандартів. На їх базі має бути сформований комплексний стратегічний підхід стосовно подальшого розвитку підприємства на засадах екологічно-орієнтованого управління.